BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 55-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL | In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Nr. 293 Joi 27 Octombrie 1938
12 Pagini P IIII

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 126. 288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Prevenire și reprimare

Nenumărate procese de fraude se perindă înaintea instanțelor corecționale.

Cele privitoare la delapidări vor fi judecate pe viitor de curțile criminale.

Sumele deturnate dela autoritățile publice sunt rare ori modeste: în cele mai multe cazuri, ele sunt mari, foarte mari, considerabile.

Procesele de această natură sunt instruite și judecate într'un ritm accelerat, din necesitatea sancțiunilor urgente și a exemplarității neîntârziate. Urgență și exemplaritate care nu pot exclude plenitudinea administrării probelor și complecta libertate a apărării. In măsura în care faptele imputate sunt mai bine dovedite, hotărîrile de condamnare au o mai mare eficacitate socială.

Această epidemie de deturnări ale banului public nu dovedește însă numai existența unui flux de infractori.

Din probele administrate, din desbaterile urmate, rezultă încă două fapte triste, cari au favorizat înmulțirea vinovaților și proporțiile isprăvilor.

O selecțiune lipsită în prea mare măsură de garanțiile de care trebue să fie condiționată numirea mânuitorilior de fonduri publice.

Un control lipsit în prea mare măsură de eficacitatea așteptată.

Și totuși există legi de organizare și de administrație alcătuite tocmai în scopul de a asigura și selecțiunea și controlul.

Așa dar, nu regimul legal, ci felul cum el funcționează, se impune să fie schimbat, îmbunătățit.

De aci necesitatea ca alături de intensificarea acțiunei de reprimare să se desfășoare și o viguroasă acțiune de prevenire, căci, fără aceasta, cealaltă nu poate da rezultatele urmărite.

Necesitate cu atât mai imperioasă, cu cât reintrarea în patrimoniul statului a fantasticelor sume defraudate este infimă, solvabilitatea autorilor fiind când inexistentă, când derizorie.

Două groaznice accidente de aviație

provocate de furtuna care a bântuit pe litoralul Mării

Aviația română a pierdut 10 aviatori, din care 6 ofițeri, 3 subofițeri și un soldat. — Comandantul hidroaviației, comandorul Negru, mort in accidentul de Duminică

Ministerul aerului și marinei dă următorul comunicat :

„Aeronautica română a avut de înregistrat, în zilele de 22 și 23 Octombrie, două accidente dureroase:

Din cauza furtunii, neobișnuit de violentă, care a bântuit dealungul litoralului au fost înecate două hidroavioane.

Un hidroavion „Savoia Marchetti", având la bord pe locotenentul aviator Vișan Victor, pilot, locotenent aviator Isvorski Ștefan, pilot secund, locotenent observator Niculescu Petre din marină și sergentul mecanic Oscinski Simion, a amerizat forțat pe lacul Razelm, înecând trei ocupanți iar al patrulea, locotenentul aviator Isvorski a fost găsit mort din cauza frigului, pe planul superior al hidroavionului.

Alt hidroavion, având la bord pe însuș comandantul hidro-aviației comandorul Negru Constantin, pe căpitanul Zapolski Sergiu din marină, observator adjutantul Haliliuc, pilot secund și un mecanic soldat, a capotat la amerizare pe lacul Siut-Ghiol, înecând pe comandant și pe căpitan;

Pilotul secund a murit de frig pe când era transportat spre spital și n'a scăpat cu viață decât mecanicul soldat Istok, care s'a salvat prin înot.

Astfel în curs de o săptămână flotila de hidroaviație a pierdut 10 aviatori, dintre cari 6 ofițeri, 3 subofițeri și un soldat, aruncând doliul asupra întregei aviații.

In semn de pioasă amintire pe care trebue să o păstrăm camarazilor noștri căzuți vitejește în lupta cu elementele deslănțuite ale naturii, întreaga aeronautică va păstra până la sfârșitul acestei săptămâni o ținută de reculegere, abținându-se dela orice distracțiuni.

Iar în ziua de Miercuri 26 Octombrie se va oficia în fiecare garnizoană de aviație o slujbă religioasă întru pomenirea sufletelor acestor nobili cavaleri ai aerului".

Zăpadă la Predeal

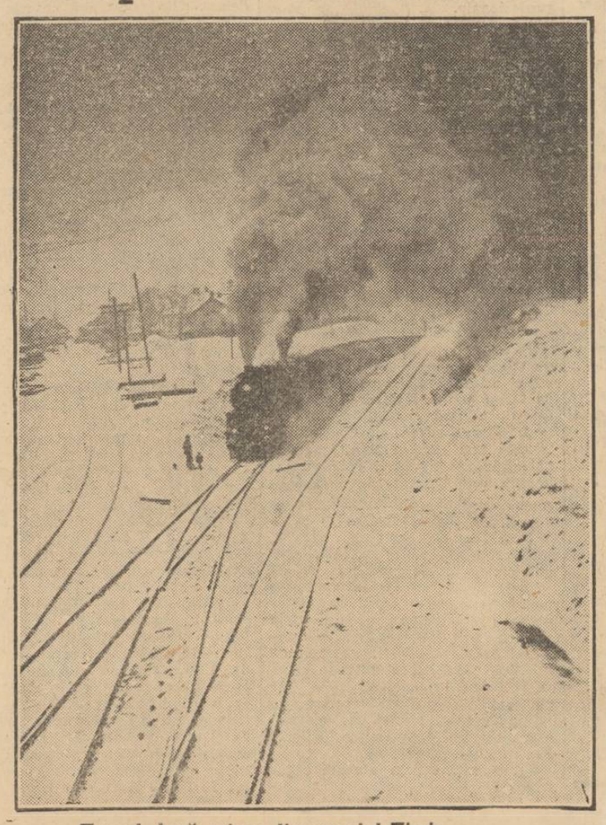

Trenul după eșirea din tunelul Timiș

Măria Sa Mihai Mare Voevod de Alba Iulia

a împlinit ieri 17 ani

Neamul nostru, cu un simț profund al ierarhiei, are o viziune ordonată și armonică a lumii. Atât în plăsmuirile imaginației, în creațiile spiritului, cât și în sistemul său de viață, în organizarea practică a comunității naționale, el păstrează o rânduială severă dela care nimeni și nimic nu l-a putut abate în decursul veacurilor. Realități și mistere, în mintea lui se așează toate după o regulă ierarhică imuabilă.

Cerul e pentru el o împărăție de lumină, în care sfinții locuitori ai lui stau în trepte de fericire după cum urmează : îngerii, în treapta întâia, apoi sfinții și, deasupra tuturor, autoritatea supremă a lui Dumnezeu, Tatăl a-tot-țiitorul. Acolo, sus, e întocmai ca la armată: îngerul e subordonat sfântului și sfântul și îngerul la un loc ascultă poruncile Domnului.

In basm, în această creație pură care nu e altceva decât un istm al lumii reale înaintat în transcendent, o încercare de evadare din existența precară de aici către înalturile paradisiace, stihiile sunt deasemeni rânduite în ierarhii. In fruntea lor stă, după exemplul ordinei cerești, Făt-Frumos, șeful puterilor nevăzute, care cutreeră tărâmurile sfărâmând pietrele, înghețând apele sau răpunând smeii protivniciilor în căutarea Cosinzenei. Viața socială cea de toate zilele poporul român o concepe la fel, în ierarhii precise: jos norodul și sus Domnul ,treptele boeriilor ridicându-se la mijloc ca grade ale meritului și ale distincției.

Domnul a fost socotit întotdeauna capul neamului. Și cum nu poate fi conceput un trup viu fără cap, tot așa românul nu și-a putut închipui niciodată națiа fără căpetenie, fără Domn. De-aceea singura formă de stat pe care a cunoscut-o istoria noastră e monarhia, republica fiind complet străină de mentalitatea și de așezările românești. La temelia neamului nostru stau două capete încoronate : un împărat și un rege — Traian și Decebal — și de aproape două mii de ani voevozi și regi, în rânduri sporite, susțin această țară pe creștetele lor ca niște cariatide în hlamide de lumină.

Cultul monarhic la români e așa dar străvechiu, e dat în natura românească, în viziunea ierarhică a lumilor și se măsoară în înseși leaturile neamului; monarhia simbolizează continuitatea noastră istorică și, mai mult, concrescentă cu noi, e însăși șira . spinării a statului românesc dela închegarea lui.

Această sudare istorică a neamului românesc cu principiul monarhic se poate explica în multe feluri. Cea mai bună explicație o găsim însă, după credința noastră, în demofilia, în iubirea de popor, și în voința aceea dârză, sălbatecă, a Domnului de a participa la viața intimă a supușilor lui și de a se identifica până la ultima consecință cu destinul neamului. Decebal care se sinucide ca să sfârșească odată cu dacii lui bravi; Mircea care înfruntă cu prețul capului său urgia lui Baiazid, rămânând solidar cu ai lui ca să-și apere „sărăcia și neamul și moșia"; Brâncoveanu care se lasă tăiat numai să nu fie scos din legea poporului său; Ferdinand I care îndură amărăciunea anilor de bejenie din Moldova cot la cot cu ostașii și norodul, iată câteva exemple mai cunoscute din cele multe, în care fuziunea dinastiei domnitoare cu durerile și cu bucuriile poporului e absolută, Domnul fiind una, un singur trup și un singur suflet cu națiа.

Majestatea Sa Regele Carol al II-lea, intuind tradițiile și realitățile noastre istorice, își crește fiul, pe Măria Sa Marele Voevod Mihai, în sensul Domnilor demofili. Îl îndeamnă să participe la viața de toate zilele, la necazurile și la înseninările țării lui. L-a trimes să cerceteze România dela un hotar la altul. L-a dus să îngenunche pe oasele marilor voevozi. L-a urcat pe potecile glorioase ale Sarmisegetuzei decebalice. L-a pus să învețe în rând cu copiii țării. L-a primit cu plugușorul și cu colindețele străbune. L-a dat la plug, la meșteșug, l-a scos la prășitul porumbului în Țara Hațegului. Majestatea Sa vrea ca Voevodul să crească românește și să aibe întipărită pentru totdeauna sub pleoape imaginea vie a Regatului. Vrea să-l vadă crescând din trunchiul și din seva țării. Vrea să-l știe solidar cu generația lui, să-l știe participând plenar la destinul supușilor săi de mâine. Când îl va trimite să-și plece genunchii adolescenței pe lespezile mănăstirilor, Regele vrea ca fiul Său să fie creștin și temător de Dumnezeu, întocmai cum îndeamnă Neagoe Basarab pe coconul său Teodosie, căci „stă toată lumea înaintea lui Dumnezeu că o picătură de ploae în streașina casei". Când îl pune să are cu soarele în spinare, ca să mănânce apoi sub geana serii lângă cormana plugului ceapă cu mămăliga să-i trosnească fălcile. El dorește ca Regele de mâine al României Mari să aibe rădăcinile înfipte adânc în brazda strămoșească, fiindcă, tot după cuvântul înțelept al lui Neagoe Voevod, prințul e „stâlparea înfloritâ a neamului, de care pururea se vor umbri și se vor răcori ochii lui".

Când îl plimbă printre vestigiile istorice, îl învață să fie vrednic de țara aceasta și viteaz, căci „mai bună este moartea cu cinste decât viața cu amar și cu ocară ; să fie ca șoimul și oa șoimul păzească-și cuibul, că șoimu are altă pildă".

Așa își crește Regele Feciorul.

Țara L-a văzut pe Voevod pretutindeni. L-a simțit coborînd în inima ei cu conduri de legendă și Il iubește ca pe un cocon frumos, privindu-L cum crește lujer domnesc din sevele pământului ei.

Țara știe că opinca ei și creștetul statului sunt legate de verticala aceluiaș destin.

Deaceea când Prințul pleacă pe optsprezece ani, vârsta romană a togei candide și a elanurilor neînfrânte, ea e fericită și ține să-i ureze după datină, cum urează de două mii de ani tuturor prinților și voevozilor ei :

Intru mulți ani Măria Ta !

Ce-ar fi trebuit

In sudul Dobrogei, pământurile — foste altă dată ale pacinicilor noștri concetățeni turci cari au răspuns chemării gaziului Kemal — au intrat ori în mâinile bulgarilor, ori în mâinile câtorva latifundiari cari și-au „comasat" moșii de mii de pogoane.

Nu s'a exercitat la vreme dreptul de preemțiune al statului cerut de noi în repetate rânduri ; invocându-se lipsa de fonduri nu s'a făcut acea colonizare sistematică, atât de necesară intereselor noastre naționale. Am trecut cu ușurință peste toate marile probleme cari trebue să constitue baza reală a unei guvernări prevăzătoatre și chiar acolo unde s'au făcut colonizări izolate, s'a procedat cu ușurință și superficialitate.

Cum nu s'au gândit guvernanții că o politică agrară cuminte și rentabilă nu se sfârșește odată cu împroprietărirea, tot astfel și colonizarea nu se poate face numai prin acordarea unei bucăți de pământ acelor elemente de muncă doritoare de a începe o viață nouă.

Ziarele franceze sunt pline de detalii cu privire la sistemul de colonizare al guvernului italian. Invocăm ziarele franceze tocmai pentru a înlătura orice suspiciune dacă datele și cifrele le-am lua din presa fascistă.

(Continuare in pag. 2-a)

M. S. Regele și armata

Cu prilejul sfârșitului manevrelor din regiunea Tecuci-Galați, M. S. Regele a amintit care trebue să fie principala noastră preocupare în imprejurările grele prin care trece Europa, în legătură directă cu organizarea apărării noastre naționale.

In cuvântarea pronunțată, la Galați, în prezența căpeteniilor armatei, M. S. Regele a spus: „In fiece ostire este un moment de criză. Poate că noi suntem în acest moment. Și de aceea toți, uniți sufletește în jurul șefului suprem al ostirei, trebue să ne dăm mâna ca să trecem acest moment cu bărbăție și încredere".

In adevăr, toate armatele europene, după sfârșitul războiului mondial, au trecut printr'o criză, ce s'a manifestat sub diferite forme, dintre care cea mai gravă a fost aceea numită „letargică". Criza „letargică" s'a manifestat imediat după încheerea păcei, atunci când națiunile obosite de sforțările și sacrificiile făcute în cei patru ani de război, sub influența pacifiștilor, care credeau posibilă dezarmarea universală, sau limitarea armamentelor, n'au mai dat atenția cuvenită organizării apărării lor naționale. S'a crezut atunci că Societatea Națiunilor va fi capabilă, dată fiind misiunea sa esențial pacifică, să organizeze un sistem de siguranță colectiv, care să înlăture definitiv războiul. Așa s'a produs criza „letargică". După aceea, când s'a dovedit cât de departe erau de realitate propagatorii ideilor și concepțiilor pacifiste, fie din cauza imposibilității de a se construi un sistem solid de siguranță colectivă prin mijlocirea Societății Națiunilor, fie din cauza spiritului de revanșă al invinșilor din 1918, ce urmăreau și urmăresc cu tenacitate revizuirea tratatelor și întărirea forțelor lor armate, a intervenit a doua criză. Această criză, prin care am trecut și noi, s'a caracterizat prin diversitatea concepțiilor în materie de organizare militară și deci prin teama de a înzestra mai repede oștirea cu armamentul și materialul necesar, până când se va alege concepția considerată mai bună.

Unii au avut concepția creării unei armate bazată pe puterea maximă a materialului și cu efective bine instruite, relativ reduse; alții, concepția națiunei - armate,

(Continuare in pag. 2-a)

Alegerile senatoriale din Franța

Alegerile senatoriale în Franța nu produc, desigur, ca cele pentru Cameră, o efervescență politică accentuată. De data aceasta s'au efectuat alegeri, conform legii constitutive a Senatului francez, pentru o treime din numărul total de senatori. La fiecare trei ani, Senatul care e ales pe nouă ani se reînoește prin expirarea mandatelor unei treimi, în ordinea alfabetică a departamentelor.

Alegerile senatoriale au avut de data aceasta, din punct de vedere politic intern, un interes deosebit.

Intr'adevăr, ele vin după votul care a obligat pe d. Blum să se retragă dela guvern și după acordul dela München.

In mod general, pentru politica franceză, Senatul a servit ca element ponderator. Regimul frontului popular, mai ales în a doua formațiune a guvernului d-lui Blum, care a fost în conflict aproape permanent cu Senatul, a fost mult influențat de acest element ponderator, și cu deosebire în politica lui socială și financiară. Rezultatele alegerilor de Duminică nu schimbă aspectul politic al Senatului, care a rămas pe linia de conservare și de prevedere. Aceasta înseamnă că numai un guvern hotărît să meargă pe această linie și să renunțe la politica reformelor sociale exagerate și a legilor economice cari nu corespund nici nevoilor reale ale Franței, nici imprejurărilor internaționale, va fi și pe viitor sprijinit de Senat.

De altfel, sentimentul acesta de ponderațiune și mai ales convingerea că e nevoe de a se ridica din nou munca la rolul ei important pentru economia țării, se manifestă astăzi în Franța cu multă hotărire.

Nu numai oamenii politici din diferite grupări — cum au fost chiar Duminică discursurile d-lor J. Caillaux, Deat, Herriot și alții — se pronunță categoric pentru o redresare generală prin unire și muncă, dar sentimentul acestui imperativ a pătruns în toate straturile sociale cari își dau seama că prestigiul Franței și poate, mâine, securitatea ei sunt în joc.

Alegerile senatoriale de Duminica trecută confirmă, la rândul lor, acest sentiment de îngrijorare, întrucât rezultatul lor indică o accentuare a spiritului moderator. Aceasta justifică și mai mult cuvintele rostite de d. Pomaret, ministrul muncii, care, la inaugurarea unei școli din Nasbinales, a spus, între altele, următoarele:

„A venit ceasul să se realizeze o sinteză a Franței prin unirea tuturor claselor: clasa muncitorească, condusă de șefi francezi, ne mai acceptând nici un ordin din străinătate; țărănime, clase mijlocii și în sfârșit patronat, dispus la toate colaborările necesare".

In cadență...

Femei engleze înrolate în ba talioanele „teritoriale" la primele exerciții de marș, cu se rgentul instructor